

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ

ВІННИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ім. М.І.ПИРОГОВА

Не можна лікувати тіло,
не лікуючи душу.

Сократ

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ
ЯКІСНОЇ ПІДГОТОВКИ МЕДИЧНИХ ФАХІВЦІВ
В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНОГО
КОНКУРЕНТНОГО СЕРЕДОВИЩА**

**Тези доповідей
II навчально-методичної конференції**

10 лютого 2021 року

м. Вінниця, 2021 р.

**Вінницький національний медичний університет
ім. М.І.Пирогова**

Міністерство охорони здоров'я України

II НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ЯКІСНОЇ
ПІДГОТОВКИ МЕДИЧНИХ ФАХІВЦІВ
В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНОГО
КОНКУРЕНТНОГО СЕРЕДОВИЩА**

Тези доповідей
навчально-методичної конференції
10 лютого 2021 року

Степанюк А.Г. Можливості вирішення актуальних проблем якісної підготовки медичних фахівців в умовах глобального конкурентного середовища	198
Тарасюк О. К., Тарасюк В. І. Лекція-візуалізація як форма активізації пізнавальної діяльності студентів	199
Тереховська О.І., Гненна В.О., Міронов Є.В., Шевчук С.М., Стельмашук О.А., Бенедиктова Н.В. Особливості онлайн викладання гістології в умовах пандемії	201
Тертишна О.В., Личик Г.З., Остренюк Р.С., Мотигін В.В., Качула С.О., Паламарчук Н.В. Особливості впровадження дистанційної форми навчального процесу на кафедрі біологічної і загальної хімії ВНМУ в умовах глобального конкурентного середовища	202
Токарчук Н.І. Значення неформальної освіти при підготовці лікарів-інтернів	203
Тонковид О. Б., Орлова Н.М., Паламар І.В. До проблеми удосконалення викладання біостатистики	204
Трухманова С. Л., Ратушняк І. І., Іванова Н.В. Деякі етичні аспекти досвіду дистанційної освіти	206
Тхоровський М. А. Викладання фтизіатрії в умовах медичної реформи	207
Феджага І.П., Костюк О.Г., Феджага О.П. Впровадження дистанційного навчання на кафедрі променевої діагностики, променевої терапії та онкології	208
Феррі А. С., Горпинюк О. П., Яценко А. Л., Сімонова І. В. Вплив COVID-19 на вищу освіту: виклики і перспективи дистанційного навчання	209
Фіщук О.О., Біляєва К.С. Досвід навчання он-лайн англомовних студентів 6 курсу на кафедрі ендокринології	210
Фомін О.О., Фомін О.О., Меркулова Д.О. Засади управління та маркетингу у системі якісних медичних послуг в Україні	211
Фоміна Н.С., Вовк І. М., Дідич В.М., Данілевич В.П., Прокопчук З. М. Анкетування студентів як моніторинг якості дистанційного навчання	213
Хлестова С.С., Чорна В.В., Гуменюк Н.І., Горбатюк С.М., Спрут О.В., Хлестова І.В. Професійне становлення студентів під час навчання у медичних закладах вищої освіти	215
Chervyak M.M., Shtatko O.I., Shunkov V.S. Current issues of quality training of medical professionals	216
Черехаха О.Л., Король А.П., Гаджула Н.Г. Використання онлайн-платформи Microsoft Teams для підготовки здобувачів вищої освіти в умовах пандемії COVID-19	217
Черехахіна Л.П. , Медражевська Я.А., Кулешов О.В. Етнічні особливості виховання англомовних студентів – медиків з Індії, які навчаються на 3 курсі ВНМУ ім. М.І. Пирогова	218
Черкасов С.В. Деякі актуальні проблеми комп'ютерної діагностики	220
Чорна В.В., Матвійчук М.В., Корольова Н.Д., Гуменюк Н.І., Подолян В.М., Ангельська В.Ю. Впровадження інноваційних методів навчання на кафедрі медицини катастроф та військової медицини	222

Трухманова С. Л., Ратушняк І. І., Іванова Н.В.

Деякі етичні аспекти досвіду дистанційної освіти

Вимушений перехід українських вишів на дистанційну форму освіти в екстремальних умовах епідемії «КОВІД-19» продемонстрував як готовність і достатньо високі адаптивні можливості педагогів і студентів, так і певні проблеми поточного спілкування.

Почнемо з того, що перебування населення у соціальних мережах призвело до формування специфічної поведінки та особливих проявів само ідентифікації в залежності від цілей та усталених правил кожної особи. Так, одні студенти демонстрували бажання сховатись від відеокамери, уникали використання власних фотографій, дехто вмщував на місце власного фото зображення тварин, рослин, природи, героїв мультфільмів, груп людей чи інших об'єктів, деякі студенти, навпаки, намагались перетворити свій образ на саморекламу. Таке ставлення робило незвичним спілкування викладача зі студентами, ускладнювало його.

Ще одне питання, що постало на порядку денному – це потреба вироблення етичних принципів дистанційного спілкування як у мережах, так і на навчальних платформах. Траплялись випадки увімкнення студентами відеокамери і трансляція власного обличчя, коли вони перебували у русі, кафе, спортзалі, лежачи у ліжку, за кермом машини. До позитивних спостережень потрібно віднести те, що студенти швидко реагували на зауваження і виправляли свою поведінку, а також демонстрували взаємопідтримку та взаємодопомогу.

На момент поганого самопочуття, проблем, хвороби демонстрація відео замінюється на фото чи символ профілю, комунікація і навчальний процес не припиняються, але проконтролювати достовірність не виявляється можливим, тому працюємо на довірі і співчутті. У студентів існує можливість комунікації поза навчальною платформою, обговорення, узгодження відповідей тощо. Трапляються випадки чи то жартівливого, чи то необережного поводження, коли може вимкнутись мікрофон в одного з учасників обговорення, увімкнутись зайві звуки, шуми, змінитись керівництво презентацією. Часті оновлення навчальної платформи Microsoft Teams можуть призводити до дезорієнтації учасників взаємодії.

Зникнення необхідності ретельно контролювати свій зовнішній вигляд призвело до незвичного іміджу, зачісок (чи їх відсутності), одягу, інколи незграбного вигляду студентів, що може негативно вплинути на формування звичок майбутніх лікарів.

Разом з тим потрібно зазначити, що студенти прагнули до спілкування з викладачем, почали більше цінувати увагу, консультації, спілкування у групі та «віч на віч», швидко адаптувались до вимог викладача.

Необхідно зазначити, що потребує додаткової уваги питання формування культури та етики електронного листування, трапляються випадки комунікації зі студентами, що не позначають номер групи, не підписують роботи, посилають невпорядковані за номером сторінки.

Ще одне важливе етичне питання – це персональні дзвінки і повідомлення студентів з навчальних питань. Через поблажливе ставлення викладача у зв'язку з періодом адаптації чи відсутність ефективного впливу старости групи, чи виходячи з власних спонукань, студенти посилають персональні роботи, повідомлення, телефонують по мережах та у платформах, на персональні номери телефонів викладачів, інколи дуже пізно. Траплялися випадки суттєвого поглинання часу деякими переписками і поясненнями, особливо з такою категорією як «надзвичайно вимогливий студент» (вимогливий стосовно надання йому освітніх послуг і щиро претендуючий на бонуси). При формуванні студентоцентрованого підходу до навчального процесу та педагогічних експериментах батьків егоцентричних студентів такі ситуації можуть виникати частіше і ускладнювати навчальний процес.

Загалом, поступово вимальовуються нові етичні правила організації спілкування у процесі дистанційної освіти, але цей процес відбувається стихійно. Виглядають доцільними обмін досвідом, обговорення методики викладання між представниками кафедр університету, слухні поради деканатів та адміністрації університету з питань дистанційної освіти.

Тхоровський М. А.

Викладання фтизіатрії в умовах медичної реформи

Підготовка висококваліфікованих фахівців, у тому числі лікарів, є і буде найважливішим національним пріоритетом у будь-якій державі. Це стосується і фтизіатричної служби. Якщо орієнтуватися тільки на країни Європи й Америки, то фтизіатри як фахівці взагалі перестануть існувати, але туберкульоз залишиться. Україна входить до п'ятірки країн світу з найбільшим тягарем мультирезистентного туберкульозу. Зараз в Україні присутня тенденція до масового скорочення протитуберкульозних стаціонарів і переведення хворих на амбулаторне лікування під нагляд сімейного лікаря за певних умов (хворий не бактеріовиділювач, але не забороняється перебувати на амбулаторному лікуванні хворому з бактеріовиділенням, якщо він не погодився на стаціонарне лікування; відсутні важкі ускладнення; немає ознак декомпенсації супутньої патології). Тому питання своєчасного виявлення туберкульозу, алгоритм дій лікаря загальної практики або фахівця третинного рівня у процесі своєчасної діагностики туберкульозу різної локалізації, напряду залежить від рівня знань щодо клінічних симптомів, результатів променевої діагностики, лабораторних або додаткових (ФБС, УЗД) методів досліджень. Беручи до уваги концепцію впровадження переважно амбулаторної системи лікування туберкульозу, велике значення набуває вивчення основних регламентуючих наказів із фтизіатрії, інфекційного контролю, можливості діагностики та лікування побічних реакцій антимікобактеріальних препаратів. Під час навчання використовуються як напрацьовані вітчизняні методичні підходи викладання – класичні методи, які не втратили своєї цінності: усна співбесіда зі студентом, опитування, відпрацювання практичних навичок на пацієнтах без бактеріовиділення, присутність та участь у виконанні певних діагностичних методів (клінічна діагностика, туберкулінодіагностика, лабораторна